

KÜPEŞTE

KALEME VE KİTABA TUTUNANLARA

BAŞLARKEN

Yaşarken anlamlandıramadığımız, farklı bir göz söyleyince ya da kimliğimizin dışından kendimize bakma cesaretini gösterince görebildiğimiz durumlar vardır. Bu farkındalıkla bazen sonucu değiştirme kabiliyeti gösteririz. Ama çoğunlukla da o durumun içinde debelenir dururuz. Yani bir bakıma kendimizi kendimize esir ederiz. Aslına bakarsanız bu esaretten memnun olmayanlar yok değildir. Acı yemeyi seven gurmeler gibi. Acıtır, kanatır ama yine de afiyetle yenir.

Aslında esarete nereden baktığımız da önemli. Bana güllük gülistanlık olan esir bir şehir, bir diğerine yıkıntılarla dolu viran olmuş bir belde resmi çizebilir. Gün sonunda esir olmayı seçen de esaretten kurtulmayı isteyip başaran da insan değil midir? Hangi esaret diğerininkine benzer ki? Konu, saatler süren, sayfaları dolduran nitelikte. Bu ay Küpeşte'tede "esaret" konusunu zihinlerimizde soruşturmaya aldık. Kıymetli okuyucularımızın istifadesine sunduk. Sizin için esaret ne anlam ifade ediyor, bu soruya da cevap aramanızı rica ederek keyifli okumalar diliyoruz. Yeni sayıda sağlıklı görüşmek dileğiyle.

Hanife Artar Yalçın

KÜPEŞTE

Kaleme ve Kitaba Tutunanlara

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Hanife Artar Yalçın

YAZI İŞLERİ SORUMLUSU

Reyhan Karakabak Yılmaz

EDİTÖRLER

Demet Yıldız

Reyhan Karakabak Yılmaz

Esmâ Beyza Güleç

Hanife Artar Yalçın

YAZARLAR

Esmâ Beyza Güleç

Çiğdem Yılmaz

Demet Yıldız

Emine Ölçer

Hanife Artar Yalçın

Ezgi Ateş Toprak

Aslıhan Göksu

Zöhre Baytekin

MİSAFİR YAZARLAR

Nezahat Yüce

GRAFİK VE MİZANPAJ

Fatma Nur Özdemir

Ezgi Ateş Toprak

SOSYAL MEDYA

Hanife Artar Yalçın

VECHİNDİR TESELLİM

Köklerini ruhlar âleminden aldı ezelden
Hangi yöne uzansam senin eserin
Gövdende merhametten dallar ebedden
Kanat gerer muhtaca, senin keremin...

Yüzüme yayılan her tebessümden
Nurunu arar durur Settar tecellin
Beslenip dursa da kederden dertten
Dua ile tutunur umuda ellerim
Sunduğun nimetler hep icabetin...
Meryem'in yüzündeki keder
Yusuf'un alnındaki ter
Eyyûb'un yarasındaki eser
Perdesiz cenneti gören her peygamber
Vechin ve müheymin letafetin...

Tek bir zerre yoktur gayrı senden,
Cennet incisi saklar kalpler sedeften
Senin tecellin...

Secdeleri bitmez meleklerle imrendim
Kul kabul et beni de kapına geldim
Ey Karîb, Ey Selâm ve Ey Rahîm...

DELİP DEŞEN HARFLER

Gecenin bir yarısı şiddetle yumruklanmış kapının sesiyle uyandık. Annem korkuyla hemen yanıma koşup bana sarıldı. Babam, yılların izini taşıyan emektar silahını elinde hazır hâlde tutarak kapıyı yavaşça açtı. Öfke dolu gözlerle yaşlı bir kadın belirdi. Kayan baş örtüsünün altından dağınık saçları görülebiliyordu. Kıpırmızı gözlerle avazı çıktığı kadar bağırarak söylediği kelime odanın ortasına bomba gibi düştü. “KATİL!” Kulaklarımı sımsıkı kapamak istedim. Kelime yüreğime yumruk gibi oturmuştu. “Oğlumun katili senmişsin,” diye ekledi kadın. “KATİL!” Keşke sağır olsaydım diye geçirdim içimden. Annemin beni sıkışından ne kadar gerildiğini hissedebiliyordum. Peki ya babam?

Babamın yüzünde hiçbir duygu belirtisi yoktu. Kadın söylediklerinde haklı mı değil mi anlaşılmıyordu. Ne öfke ne inkâr... Tek kelime etmediği için son yıllarda içimde taşıdığım şüphe büyüdü. Adımı asla söyleyemediğinden babamın harfleri öldüren bir adam olduğunu biliyordum. Ama gerçekten bir insanı öldürmüş olabilir miydi?

Babamın ne iş yaptığını hiç bilmezdim. Her gece biz uyurken eve gelir, biz kalkmadan evvel çıkardı. Bazen üstü başı boya içinde olurdu, bazen kömür tozu veya çamur. Bazen is kokardı bazen tütün. Bazen kıyafetlerinde delikler görürdüm. Bazen de üzerinde kan izleri gibi görünen kırmızımsı lekeler... Kollarında sargılar...

Ama hiç hastaneye gittiğini görmedim. Mahallemizdeki eczacı Hüsmen amcaya gidip yaptırırdı pansumanlarını. Adam, bu tekinsiz ve uğursuz mahallede esnaf olduğundan mıdır bilmem, en az acildeki doktorlar kadar bilgili ve pratikti. En önemlisi de ağzı sıkı biriydi.

Bir aralık kadın kapının önüne yığıldı. Annem hemen koşup onu düzgünce oturttu. Benden de su ve kolonya getirmemi istedi. Heykel gibi ifadesiz duran babamın yanından hızla geçip mutfağa koştum. Zaten yalnızca evde koşabiliyordum. Babam asla dışarı çıkmama müsaade etmiyordu. Okula bile annemsiz gidemiyordum. Bu mahallenin tekin olmadığını söylüyor, her gün “Yakında gideceğiz buradan.” diyordu. O “yakın” bir türlü gelmiyordu.

Kadın, içtiği bir yudum suyun ve kolonyanın da etkisiyle kendine geldi. Hiçbir şeye itiraz edecek hâli olmadığından annem, babamla birlikte onu içeri taşıdı. İki göz odadan ibaret olan evimizdeki tek çekyatımıza kadını yatırdılar. İnleyip usul usul gözyaşı döken kadına çok acımiştim. Evlat kaybetmek demek ki bu kadar üzücü bir şeydi. Ya bir gün bana bir şey olursa annem ne hâle gelirdi?

Babam mutfağa gitti. Dolap kapaklarını hızla açıp kapayışından bir şey aradığı belliydi. Yine bana “Hey!” diye seslendi. “Hey! Siyah kutumu gördün mü?” O an adım dilimin ucuna kadar geldi ama sonra her zamanki gibi içime kaçtı. Annem de babam evdeyken adımları asla söyleyemezdi.

Okulda da söylemeseler kim olduğumu unutacağımdan emindim. “Buzdolabının yanındaki dolapta baba!”

Kadın, hıçkırıklarının arasından birden “Levent'im!” diye haykırınca irkildim. O harfi duyunca tüylerim diken diken oldu. Demek ki babam o yüzden adımları söyleyemiyordu. Bu da kadının haklı olduğunu mu gösteriyordu?

Son zamanlarda gündem karıştı. Barış yanlısı olup savaştan kaçanlarla savaşa girelim deyip isyan çıkaranlar arasında ciddi bir anlaşmazlık olduğu söylentisi okulda kulağıma kadar gelmişti. Hükümetin vereceği karardan bağımsız olarak mahalledeki gençler ve yetişkinler birbirlerine giriyorlardı. Mahallede kimin neyi savunduğu belli değildi. Acaba Levent ağabey de bu kargaşada kaybolanlardan biri miydi? Peki bu durumda babamın rolü neydi? O neyi savunuyordu?

Babam sessiz adımlarla yanımıza geldi. Kutuyu kadına uzattı. Kadın önce hiçbir şey anlamadı. Sonra gözyaşlarını silip yerinden doğruldu. Babamın gözlerine kin dolu bir bakış atarak kutuyu aldı. Yavaşça kapağını açtı. İçinde sadece bir mektup vardı. Annemin şaşkın bakışlarına aldırmadan okumaya başladı. Okudu, okudu... Okudukça gözyaşları çoğaldı. Son cümleyle birlikte kendini yerlere atıp yeniden feryat figan ağlamaya başladı. Ağıtlar yaktı. Annem ve ben hiçbir şey anlamamıştık. Babam adımdaki o delip deşen harfle vurulmuş gibi kendini sokak kapısının önüne attı. Çömeli başını dizlerine gömdü. Annem kadını teselli edip sakinleştirmeye çalışırken ben de fırsattan istifade yere düşen mektubu kapıp mutfağa koştum. Bir köşeye oturup okumaya başladım.

“Canım annem,

Eğer Cevat ağabey sana bu mektubu verdiyse demek ki ben çoktan bir çatışmanın kurbanı olmuşum demektir. Olsun üzülme. Bil ki ben ülkem için canla başla barışı korumaya çalışan neferlerden biriydim. O yüzden feryat etmek yerine benimle gurur duymandır tek isteğim.

Sana hiç söyleyemedim annem ama ben istihbaratta gizli görevdeydim. Cevat ağabey de benim amirimdi. Bana olanların sorumlusu asla o değildir. Suçlu, savaşı başlatan hain güçlerdir. Beni koruyamadı diye de kızma ona. O her zaman elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışan harika bir önderdir.”

Okuduklarım gerçek miydi? Babamın bir istihbarat yetkilisi olduğuna inanamıyordum. Ben babamı, bizi bu izbe mahallede yaşattığı için birilerinden kaçan bir suçlu zannederken aslında o bir kahramanmış. Düşündüklerimden utanmıştım. Demek ki her türlü kötülükten beni korumak için bu kadar temkinli davranıyormuş. Ben, adımı söylemeyeşine bile isyan ederken, o beni susturulmuş bir harften bile sakınmış.

***“Cevat ağabeyle bugün çıkacağımız operasyon oldukça tehlikeli. Eminim o kendi canı pahasına bizi korumaya gayret edecektir. Ama onun da küçük bir oğlu var biliyor musun? O yakışıklı yetim kalsın hiç istemem. Bir şey olacaksa bana olsun, amirime olmasın. Böyle söyleyince de sen üzüleceksin biliyorum, evlatsız kalmak da hiç kolay bir şey olmasa gerek. Ama ben babasız büyüdüm. Babasızlığın ne demek olduğunu iyi bilirim. Latif’in böyle bir acı yaşamasını asla istemem. Tabii takdir-i ilahi. Son söz O’nun.*”**

***Anneciğim, eğer bu mektup sana ulaştıysa demek ki duam kabul olmuş. Senden son bir isteğim daha var. Cevat ağabey de annesiz büyümüş. Eğer kabul edersen Latif’e babaannelik yapar mısın?*”**

Seni çok seven oğlun Levent.”

Mektubu okurken gözyaşlarım boğazımda düğümlendi. İçeriye kulak kabarttım. Kadının haykırıışları kesilmişti. Annemin huzur veren kollarında sakinleşmemek ne mümkündü. Barış, bir ceza gibi çökmüştü evimizin tam orta yerine. Şimdi neler olacaktı? Söylenecek her kelime bir mayın tarlası, her hece patlamaya hazır bir bomba gibiydi. Hâlâ kapının önünde oturan babamın elini tuttum. Onu oturma odamıza sürükledim. Öbür elimde sıkı sıkı tuttuğum mektubu anneme verdim. O da okuyup neler olduğunu anlamayı hak ediyordu. Belki de her şeyden haberdardı ve tüm bu yaşananların bir gün geleceğini zaten biliyordu.

Babamla kadının gözleri buluştuğunda ikisinin de savaşının artık bittiğini anladım. Barış sükuneti sararken havayı, kadının tok ve kararlı sesini duydum: “Beni affet, Cevat. Oğlumu kaybetmenin acısıyla seni suçladım.” Babamın dudakları titredi. İlk defa gözlerinde yaş gördüm. Hemen bakışlarını kaçırdı. Belki de o an zayıf görünmekten korktu. Ama annem kalkıp onun elini sıkıca tuttu. “Savaş sadece cephede olmuyor Cevat,” dedi usulca. “İnsan kendi içinde de savaşıyor. Yıllarca korkularınla, acılarınınla, suçluluklarınla savaştın. Şimdi barış zamanı.”

Yavaşça ayağa kalkan kadın, gözyaşlarını cebinden çıkardığı ipek mendille kurulayarak pencereye yöneldi. Bir süre hareketsiz, düşüncelere daldı. Vermesi gereken çok zor bir karardı. Sonra yüzü aydınlanmış bir şekilde geri döndü. Belki başka hiç kimsesi olmadığından belki de şehadet makamına ermiş oğlunun rahat uyumasını arzu ettiğinden mektuptaki son isteği kabul etmişti. Annemin gözlerine umutla baktı. “Kızım, eğer kabul edersen ben Latif’e babaannelik ederim. Levent’imin vasiyetidir. Bundan böyle Latif’i yalnız bırakmam. Beni de bu evin bir parçası kabul eder misiniz?”

Bir sessizlik oldu. Zaman durmuş gibiydi. Adımın bu evde üst üste söylenmesine hiç alışkın değildim. Durumu garipsesem de çok hoşuma gitmişti. Yüzümde bir tebessüm yayılmaya başlarken annemin kadına doğru ilerlediğini ve ona ananemi kucaklar gibi sımsıkı sarıldığını gördüm. Annem yüreği sevgi dolu bir kadındı.

Asla kin tutmaz, bardağın hep dolu tarafına odaklanırdı. Başka türlü olsa babamı idare etmek mümkün olur muydu ki?

Babamın harflere olan düşmanlığı o gece bitmişti. Ertesi gün bana kocaman bir “L” harfi kolyesi hediye etti ve uzunca bir süreden sonra ilk defa “Latif’im!” dedi. İçime doğru ılık bir şeyin aktığını hissettim. Sanki yıllarca boğazıma düğümlenmiş bir şarkının ilk notası dökülmüştü içime. Asırlardır sarılmıyormuşuz gibi sımsıkı kucakladı beni. Artık hayatımızda pek çok şey değişmişti.

Kadın, yani babaannem bizimle yaşamaya başladı. Şimdi dört kişilik bir aile olmuştuk. Israrları üzerine babaannemin evine yerleştik. Artık benim de kendime ait bir odam vardı. Levent ağabeyimin odasını bana vermişlerdi. Her gece komodininin üstündeki fotoğrafını öperek uykuya dalıyordum. Ona dua etmeyi de hiç ihmal etmiyordum.

Bir gece tam uyumak üzereyken babam geldi yanıma. Elinde o siyah kutunun bir benzeri kahverengi bir kutu vardı. Kutunun üzerine kazınmış ifade tüylerimi ürpertti: “DELİP DEŞEN HARFLER”. Kapağını yavaşça araladım. İçinde tahtadan oyulmuş harfler vardı. “Bunlar ne baba?” diye sordum.

“Bunlar benim barış temsilcisi, savaş mağduru evlatlarımın isimlerinin baş harfleri. Bu harfler yıllarca her gün bir kurşun gibi delip geçti kalbimi. Ama artık her harfin bende bıraktığı yaraları iyileştirmem gerektiğine karar verdim. Bunu tek başıma yapamam. Bana yardım eder misin?”

Kutunun içinden bir ‘D’ harfi aldım. Minicik parmaklarımda döndürdüm. Düşündüm. Babam ilk kez benden yardım istiyordu. Demek ki ben onun gözünde büyümüş, küçük bir er olmuştum. “Elbette baba!” dedim. “Ben senin öykünü yazacağım ve yazdıkça yüreğini dağlayan harfleri özgür bırakacağım.”

Bir süredir yazar olmak istediğime karar vermiştim. Her gece günlüğüme yepyeni öyküler uyduruyor, nice maceralara katılmadan uyuyamıyordum. O günden sonra her akşam babamla birlikte yazmaya başladık. Babam hikayelerini anlattı, ben yazıya döktüm. Birlikte omuz omuza mücadele ettiği arkadaşlarıyla anılarından, yaşadıkları üzücü, tehlikeli veya esrarengiz olaylardan, kimi zaman korkularından kimi zaman sevinçlerinden bahsetti. Yazdığımız her bir satır o harflere ve sahiplerine sanki bir vefa hediyesiydi. Elim boynumdaki kolyeme gitti. Bütün öyküler önemliydi ama ilk öykünün yerinin her zaman farklı olacağı kesindi.

Yıllar geçecek ve ben bir gün bu kitabı bastıracağım. Sizler de bu öyküleri okurken delip deşen harflerin bıraktığı izlerin sevgiyle nasıl iyileşebildiğine tanık olacaksınız. Belki o zaman barışı korumak için daha duyarlı davranacaksınız. Ya da belki kelimelerin silah değil şifa olması gerektiğini böylelikle anlayacaksınız. Kim bilir...

EZGİ ATEŞ TOPRAK

ESARET

Güneşin, insanı her yeni gün hayata davet eden güler yüzü girdi içeri. Kanayan yanlarını bir anne samimiyetiyle sardı. Penceresi açık olduğu için sabah esintisi ruhunu şenlendirdi. Kumruların, insana tek başınalığını unutturan sesiyle uyandı bu sabah.

İnsan, zaman içinde kaybolan bir varlıktı. Eğer uyanık olmasa her yeni gün ona işkence olabilirdi. Zaman kimileri için bir esaret kimileri için her dem yeniden başlamak için bir fırsattı. Bazen insan, geçmişe hapsederdi kendini; olana, bitene, diyene, gidene... Söylenerek geçirebilirdi ömrünü. Bazense geleceğin kaygısında kaybolurdu. Çoğu zaman endişe yüklü trenler geçerdi içinden. Eğer uyanık olmasa; sık sık bu trene atlayıp diyar diyar gezerken her iniş ve binışte azalırdı biraz daha. Tükenir ve tüketirdi. Geriye bir tek ân kaldı. Anda yaşadığında insan, geçmiş ve gelecekte oyalanmaya vakit bulamazdı. An, geçmiş ve geleceğin içine dürüldüğü bir zaman dilimiydi. Ana odaklanmış insan, ömrünün hem geçmişine hem geleceğine bir tohum attığının farkında mıydı? An içinde yaptığı kaliteli tercihler onu kaliteli bir hayata hazırlayabilirdi. Zamanın esaretinden kurtularak açtı gözlerini. Kendisi için dizayn edilmiş yeni bir güne yeni bir sahneye hazır mıydı? Beğenilme korkusu, kabul edilmeme endişesi sardı benliğini. Bugün ne giyecekti? Kime göre neye göre dizayn ettiğini fark etmeden yaşamıştı bugüne kadar. Sahi "özü" gür müydü? Yoksa diğerleri ne derin esaretinde kalan seçimleriyle mi idare ediyordu hayatını? Bugün bu esaretinden de kurtularak kendine özgü, ruhuna iyi gelecek bir tercihte bulunabilir miydi? Hayatını düzenleyen kimdi? Sabah güneş ışıklarını odasına kadar gönderip yüzünü güldüren, her köşe başına bir kuş cıvıltısı ekleyip ömrünü şenlendiren kimdi? Teşekkürün sahibi aklına geldi. Yüreğinden gözlerine kadar umut dolduğunu hissetti ve yürüdü. Esaretten bir iz bırakmamak için ardında. Ekledi son olarak insan önce, arzu ve isteklerinin esirliğinden kurtulmalıydı.

Çiğdem YILMAZ

MAZİ

Simsiyah örtüleri örtün duvarlar karanlık
Avuçlarımda taşırım ürkek yüreğimi
Üşüşür sızlayan sevdasına matem haneleri
Harabeleri çağırır yoldaşlığına makus kaderi
Yılan çiyandan dinler durur bitmeyen zaferleri
Söyleşirler gölgesine sığındığı isyan perdeleri
Çıplaklığıyla yüzüne vurur masum bekleyişleri
Hüzünleri yasa boğdu titreyen kelimeleri
Kamçılar ellerini kanatırcasına geçmişin izleri
Solukları, yığın yığın kederli hatıra kokusu
Taptaze nefesleri keser, çukura saplanan elemeler
Ukdesi tükenmeyen hikâyeleri,
Çarşaf çarşaf önüme serer mutluluk abideleri
Cam fanuslarda mı gizlenmeli
Görünmez sığınaklarda, hücrelerde,
Demir parmaklıklarda mı gezinmeli
Tüm mürekkepler mi siyah,
benim gözlerim mi ölü bahçesi?

Emine ÖLÇER

CEVAPSIZ SORULAR

Güne veda eden güneşin sakin kızılığında
İçini saran cevapsız soruların kısılcığında
Anlatamadıklarının verdiği ağırlıkla
Geçer gider günler
Durup izlettirir gökyüzünü
Sanki cevabı orada bir yerde gibi
Sanki baharın tatlı esintisini içine çekince
Gececeymiş gibi

Unuttuğun içten gülümsemeyi, yetişkin suratsızlığını
Küçük bir çocuğun sana çıkarsız gülümsemesiyle
Tekrar hatırlatmasının verdiği neşe gibi
Tekrar tekrar dinlediğin şarkının verdiği hayal rahatlığı gibi
Kapanmış, kalıplaşmış, katılaştı, içi boşaltılmış, anlamsız görülen her anlamlı hâl gibi
Çocuk bakışı, neşesi gitmemeliydi oysa
Ne kadar yaralanarak büyüsek de
Gitmemeliydi sonsuzluğa yelken açmışçasına
Vedalaşmamalıydık
Bazı hâllerimizle
Her şey mantıklı olmak zorunda mıydı?
Her şeyin akılcıca cevabı olmak zorunda mıydı?
Bazı soruların cevabının olmadığı gibi
KADER gibi...

Demet YILDIZ

ESARETİN BEDELİ

Gökyüzünün koyu karanlığında; şimşeklerin yoldaş olduğu fırtınanın bizi titrettiği gecede yola düşmüş bağ evine gidiyorduk. Sokak lambaları yağmurun iri damllarına inat şavkiyordu. Bitmek bilmeyen yağmur dindiğinde, bulutlar dağılıp yıldızlar ve dolunay bütün berraklığıyla parlamaya başladığında,yıllar önce bizim için her şeyin bittiği yere, bizi beklemekten hiç vazgeçmemiş gibi karşımızda duran bağ evimize varmıştık. Badanası solmuş, sıvaları dökülmüş evimiz, meşe ağacından pencere pervazlarıyla doğaya direnmeye devam ediyordu. Yorgunluğu her hâlden belliydi tıpkı sahibi gibi. Evimizin üzerine dallarıyla gölge gibi çöken akasya ağacı, yıllar süren bekçiliğini sessizce ilan ediyordu. Dimdikti gövdesi. “Yokluğunuzda dostunu terk etmeyen, kol kanat geren o kahraman benim,” der gibiydi. Yüzümden gözümden, her zerremden fışkıran bir sevinçle, uzun uzun evin sadık dostuna baktım. Ay ışığının akasya yapraklarındaki yağmur damllarına yansıyan gümüşî pırıltılarında özlediğim umudu gördüm. Başımı çevirip dedeme baktığımda aynı umudu onun ferî sönmüş gözlerinde de gördüm. Yıllardır göğsünü sıkı kalbi, terk ettiği toprağına adım attığı anda yeniden nefes bulmuştu. Kendine biçtiği sürgün esareti bitmişti. Babaannemin ansızın ölümü ile başlayan esareti...

Mahallede ona “Menekşe Sultan” derlerdi. Yetmişini geçmiş her Anadolu kadını gibi tecrübesinden yoğurduğu hamuruyla mücadeleci, herkesin derdine yetişmeye çalışan, güçlü bir ruha sahipti. O uğursuz akşam, dedemle bir kasa dolusu balık getirmiştik. Babaannem balık sevmez, ağzına sürmezdi. Yine de yemeğe ne kadar konu komşu varsa hepsini çağırın dedemi mahcup etmemek için, elinin bereketiyle sofrasını, Halil İbrahim sofrası gibi donatmıştı.

Soğuk ayazın estiği o akşam; mahalledeki çeşmenin başında balıkları temizlemiş, çoktan pişirmeye başlamıştı. Kızaran balıkları sofraya taşımaya yardım ederken babaannemde tuhaf bir yorgunluk fark ettim. “İyi misin? Bir haller var sende. Ellerini de çok üşütmüştün. Ah be dedem, babaanneme bunca balığı ayıklattın,” Gözlerime baktı. Yüzüne yakışmayan sönük bir tebessüm vardı. “Cennet kokulum,” dedi kısık bir sesle, “Vakit gitme vaktidir. Yolcu yolunda gerek,” Yüzü, yeni açmış yaseminler gibi yeşilimsi ve solgundu; ellerindeki damarlar incelmış, benek benek olmuştu. Boynuna sımsıkı sarıldığımda, başının arkasında bir şişlik hissettim. Çeşmede ayağının takılıp düştüğünü başını taşa vurduğunu söyledi. O an içime düşen sıkıntının adını koyamamıştım. Çocuktum nereden bilebilirdim ki hemen birilerine haber vermeliyim, yardım istemeliyim. Sanırım oyun oynarken düştüğümde alınımın, dizimin çarpması; şişliğin belirlediği yerin ertesi güne geçmesi gibi basit bir şey zannettim. Dedim ya, çocuktum...

Elinde sımsıkı tuttuğu eskimiş kırmızı valiziyle kapının eşliğinde duran dedemle beni; ay ışığının parıltısını akasya ağacıyla paylaşan, tek tük kalmış beyaz zambaklar karşılamıştı. Kapının sağındaki kenarı çatlamış kızıl vazonun içerisinde anahtarı bulunca sevindik. Kilidi döndürmeye dayanamayıp çit diye kırılınca hevesimiz kursağımızda kaldı. Tahta kurularının delik deşik ettiği kapıyı, geçmişin yüküne omuz atar gibi yüklenip açtık. Akıl edip yanımıza aldığımız el fenerini yaktığımızda karşılaştığımız manzara iç açıcı değildi. Sararmış kadife koltuklar; yılların kirine, isine bulanmıştı. Masanın üzerindeki toz, artık bir tabaka değil, üzerine yazı yazılabilecek kadar kalın beyaz bir örtüydü. Babaannemin ayak seslerinin sırdaşı halı, çoktan çürüyüp lime lime olmuştu. Odanın havası o kadar ağırdı ki tek bir kıpırtı yoktur. Rüzgâr bile içeri girmeye cesaret edemiyordu. Tavandan sarkan örümceklerin ilmek ilmek işlediği ağlar yüzümüze dolandıkça, dedem örümceklerin kuytu köşelerine koşuşturmalarını hafif tebessümle karşılıyordu. Ben onun kadar iyimser olamıyordum. Gülümseyerek bakamıyordum odaya.

Nasıl yapacaktık? Bunca şey eskimiş, çürümüş, toz toprak içinde kalmıştı. Bu ev, özlemini çektiğimiz sıcak yuvamız değil unutulmuşluğun anıtı gibiydi. Dedem etrafa bakıp “Hallederiz,” dedi. İşe koyulduk. Önce toz tabakalarını, yılların yüküyle dövüşürcesine temizlemeye başladık. Evin her köşesine sinmiş kirler yok oldukça, içimizdeki o boğucu yorgunluk da hafifliyordu. Dağınıklığın içinden babaannemin hatıralarını, yavaşça örselemeden kurtarıyorduk; her eşya, ait olduğu yere dönmeyi bekleyen bir anı gibiydi. Duvarlar, koyu gölgelerinden arındıkça odaya uzun zamandır unuttuğu aydınlık doldu; sanki ev, bize yeniden nefes almaya başladığını söylüyordu. Evi temizlemekten çok, ruhuna dokunup sarıp sarmalamıştık. Ortalıkaydınlanıyor, geçmişin yükünü dedemin omuzlarından alıp götürüyordu. Kamburlaşmış sırtı doğruluyordu. Saatler süren çabanın sonunda; ev, esaretin bedelini ödemiş gibi o donuk, kirli kabuğunu atmış; içindeki eski sıcaklığını açığa çıkarmıştı. Artık yaşanmaya hazır bir yuvaydı. Pencere kenarından yere süzülen sabahın ilk ışık demetleri yeniden eve sinen huzuru mühürlüyordu. Çakmak gözlü dedem, elleri arkasında kırmızı potinlerini çıkarıp salonun ortasına geldi. Etrafına bakınarak “Bir daha o günleri yaşayamayacağız,” dedi. Elini sıkıca tutup “Burada geçireceğimiz günlerimiz umduğumuzdan güzel olacak. Buna inanıyorum,” dedim.

Dedem “Hadi biraz dinlenelim. Gün ola harman ola, namazımızı kılalım ellerimizi semaya açıp dua niyaz edelim,” Gözlerimi açtığımda öğlen olmak üzereydi. Dinlenmişim. Dedem karşı divanda hala uyuyordu. Yol yorgunluğu ve yaşının ağırlığı onu erken teslim almıştı. Ben hatıralarımla baş başa kalmıştım. Dedem, yıllarca köyümüzden uzak kalarak esaretimizin bedelini ödediğimizi söylerdi. Beni de bu bedele ortak ettiği için üzülürdü. İçimde o gecenin pişmanlığı vardı. Neden dedeme söylemeyi akıl edememişim. Bunun vicdan azabı beni esir ederken dedem de karısının ölümüne sebep olan balık ziyafeti isteğinin azabıyla yanıp kavrulmuştu.

Babaannemi toprağa verdiğimiz gün, kapıya kilit vurarak ikimizde kendimizi vicdan azabımıza mahkm edip evimizi terk etmiştik.

şimdi ise evin arka tarafında, meşe ağacının huzurlu gölgesinde yatan babaannemin mezarının başındaydım. Ellerim toprağıyla haşır neşir oldukça Menekşe Sultan'ın sesi kulağımda yankılandı:“Geçmişe takılıp kalma. Vicdanına rahat ver. Umut rüzgarına tutun,” Bu sesle birlikte, bizi boğan görünmez esaret zincirlerinin son halkalarının da kırıldığını hissettim. Babaannemin toprağı artık kaybımızı değil, yeniden yeşecek olan umudumuzun habercisi gibi taptaze bahara hazırđı.

Aslıhan GÖKSU

SESİN YOLCULUĞU

Gecenin nadir sessizliği şehir-i İstanbul'u sarmış,
Ay, sarı harmanisinden sıyrılıp göğe doğru
Mihrimah'ın üzerinden huşuyla

Boğaz sularında oynaşan yakamozları seyre dalmış.
Ne balıkçı motorlarının sigara dumanına göbeği bağlı hırıltıları
Ne Taksim'in ara sokaklarına zimmetli çingiraklı kahkahalar.

Nadir sessizlik hepsine galebe çalmış.
Fatih'in kartalı Sahn-ı Seman'ın binbir yüzlü gölgesinde
Bizans'ın unutulmuş dehlizlerinden birinde
Derinden de derinde

Bilinmez zamanlardan kalma bir ses, figanı bağırında asılı
Kimselerin bilmediği bir sarnıçta bin yıllık uykusundan uyanmış.

Yavaşça süzülüp Bayrampaşa'ya,
Pencerelerinden insan püsküren demirden katarların gürültüsüyle mahzun
Yıkılmamaya feci ant içmiş köşkün avlusundan
Muskaları çürütmekle mahir kuyuya bir selam çakmadan
Haliç'i kucaklayan tepeye tırmanmış.

Rüzgârın uçan halısına bırakıp kendini rica minnet
Önce Tekfur Sarayı'na oradan doğruca Beykoz'un yeşil çayırlarına uzanmış.

Şile'nin deniz feneri aklına takılınca
Bez dokuma ustalarının kaybolmuş ayak izlerinin peşinde
Eğri büğrü taş evlerin eşğinde nefeslenip
Varmış, doğduğu deniz fenerinin penceresine.
Bırakmış kendini sessizliğin sona eren işaretiyle
Hırçın dalgaların siyahtan da siyah ellerine
Derinden de derin denize
Hükmünü bozmadığı esaretin pençelerine.

ÖYLE BİR YAŞAMAK

Bedeli olmayan bir esaret istiyorum
Nasılsa vardır her ölümün ölümlünün bedeli...

Rüyaları ölümü çağıran
Tutsaklıktan gayri,
Senden öteye gidemeyen.

Bir ölüm sızıyor düşlerimden
Puslu yağmur sonrası sabahlara
Senden öte gidemeyen.

Bulutlar şaşkın;
Göğe mi tutunmalı,
Yoksa gözlerinin yasına mı?

Rüzgar hırçın
Yağmur rüzgara tutsak
Ben hala ölüm düşleyen rüyaya esir
Öyle bir yaşamak.

Zöhre BAYTEKİN

KURBAN BAYRAMIMIZ

Mübarek Olsun

Sevdiklerinizle birlikte sağlıklı, huzurla,
mutlulukla ve bereketle dolu bir bayram
geçirmeniz dileğiyle...

Kurban Bayramımız mübarek olsun.

